Dosar nr. 4 – 2549/2024
(4-24121562-12-4-281020224)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

14 februarie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
În componență:
Președintele ședinței, judecător Renata Popescu-Balta
grefier Regina Ciobanu
cu participarea
reprezentantului legal Petrova-Cozac Dina
pedagogul Valentina Rusulencu
în lipsa
persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional Motruc Maxim
agentului constatator Ungureanu Adrian

examinând în ședință de judecată publică, cauza contravențională privind învinuirea lui Motruc Maxim, *****, domicliliat în *****, str. *****, ***** de comiterea contravenției prevăzute de art. 241 alin. (1) Cod contravențional, –

c o n s t a t ă :

La data de 25.10.2024, INSP Secția Drecție de poliție de patrulare ,,Centru,, a înaintat în instanța de judecată cauza contravențională intentată în privința lui Motruc Maxim de comiterea contravenției prevăzute de art. 241 alin. (1) Cod contravențional.

La data de 20 octombrie 2024 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 06 051718 în privința lui Motruc Maxim de comiterea contravenției prevăzute de art. 241 alin. (1) Cod contravențional, reținându-se în sarcina acestuia că, la data de 20 octombrie 2024 ora 21.00 deplasîndu-se în mun. Chișinău, str. Podul de Flori, 28 cu mototransportul de model ,,Viper,, cu nr/î 670 MOM a ignorat indicația legală data de agentul de patrulare de a opri unitatea de transport, prin ce a încălcat prevederile art. 241 alin. (1) Cod contravențional.

Agentul constatator Ungureanu Adrian în șednța de judecată nu s-a perzentat, fiind citat legal despre data, locul și ora examinării cauzei, fapt pentru care în baza art. 455 alin. (2) și (3) din Codul contravențional, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional Motruc Maxim în cadrul ședinței de judecată nu s-a prezentat, fiind citat legal despre data, locul și ora examinării cauzei, fapt pentru care în baza art. 455 alin. (2) și (3) din Codul contravențional, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Reprezentantul legal Petrova-Cozac Dina în ședința de judecată a solicitat aplicarea în privința lui Motruc Maxim o pedeapsă mai blîndă, deoarece este pentru prima data o abatere de

la lege, se află într-o situție familială dificilă, unde mama a decedat recent, iar medical psiholog lucrează cu acesta, în acest sens.

Audiind reprezentantul legal și studiind materialele cauzei, analizând şi apreciind probele în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, din punctul de vedere al pertinenței, concludenții și utilității lor, instanța de judecată ținând cont de prevederile legale ce guvernează speța, ajunge la concluzia de a declara nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție întocmit în privinţa lui Motruc Maxim de comiterea contravenției prevăzute de art. 241 alin. (1) Cod contravențional, reieșind din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Conform art. 440 alin. (1) din acelaşi cod, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În conformitate cu alin. (1) al art. 442 din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Instanța notează că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act întocmit de un agent aflat în exercițiul funcțiunii potrivit căruia se constată starea de fapt, beneficiind de prezumțiile de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate.

Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanța de judecată reține că motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât şi din oficiu de către instanţă, pentru asigurarea respectării principiilor legalității şi dreptății, stabilite expres de articolele 5 şi 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă ”*ad validitatem*” cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Conform art. 440 alin. (1) din acelaşi cod, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Subsecvent, instanța reține că, pentru respectarea garanţiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de

nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Astfel, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul acestuia prin raportare la cerinţele imperative prevăzute de legea contravențională prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulităţii absolute.

În art. 443 alin. (2) din Codul contravențional, legiuitorul a prevăzut expres că, în cazul în care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional este un minor, în procesul-verbal se va consemna şi numele, prenumele, domiciliul părinţilor sau ale altor reprezentanţi legali.

La cazul dedus judecății, instanța stabilește că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție, acesta a fost întocmit în absența părinților sau a reprezentantului legal a persoanei în privința căruia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, fapt care duce la nulitatea absolută actului întocmit.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „*ad validitatem*”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 Cod contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

În hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 noiembrie 2018, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional, § 38, Înalta Curte a statuat, că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale, se bucură de prezumțiile de legalitate, de autenticitate și de veridicitate.

De asemenea, acesta este executoriu. Astfel, Curtea admite că pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii de efecte juridice, redactarea lui trebuie să respecte o anumită formă *ad validitatem*, trebuind realizate toate exigențele de fond și de formă.

În baza art. 445 alin. (1) din Codul contravenţional, legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv temeiurile care atrag nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție, și anume, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului- verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede temeiurile nulității relative, astfel încât, celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

În continuare, instanța de judecată notează că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în lipsa părinților sau reprezentantușui legal a făptuitorului, or ultimul a fost

audist și întocmit procesul verbal cu privire la contravenție fără a fi respectate prevederile legale enunțate supra, care sunt obligatorii.

În virtutea acestor constatări, instanța conchide că întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în lipsa reprezentantului legal al contravenientului ultimul a fost privat de un șir de drepturi și garanții procesuale, în special, de dreptul de a depune explicații pe marginea învinuirii aduse, totodată a fost privat de dreptul de a formula cereri, de a anexa probe în apărarea sa, de a fi apărată de un avocat, circumstanță care, afectează în mod esențial fondul cauzei și generează declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție în ordinea art. 445 alin. (2) Cod contravențional.

În context, instanța reține, în vederea garantării dreptului la un proces echitabil urma să fie prezent reprezentantul legal a contravenientului, or ultimul este minor.

Totodată, verificând, legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție contestat în raport cu aspectele formale, instanța constată că acesta a fost întocmit cu încălcarea prevederilor art. 445 alin. (2) Cod contravențional.

Cu precădere la caz, instanța atestă că procesul verbal a fost încheiat în absența reprezentantului legal al făptuitorului mitor, nefiind asistat la întocmirea procesușuii verbal cu privire la contravenție din 20.10.2024, fapt prevăzut la norma legală menționată supra, care este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție.

Totodată, sub acest aspect instanța reține și absența agentului constatator care fiind citat legal, nu a fost prezent în ședința de judecată pentru a face o claritate la acest subiect.

Astfel, potrivit art. 445 alin. (1) Cod contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție mențiunilor din art. 443, în speța persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional este un minor, în procesul-verbal se va consemna şi numele, prenumele, domiciliul părinţilor sau ale altor reprezentanţi legali.

Astfel, este imposibil de a menționa faptul că, cazul a fost examinat de agentul constatator corespunzător, și nu trezește dubii la capitolul de individualizare, fapt care vine în contradicție cu prezumția de nevinovăție, iar erorile admise urmând a fi tratate în folosul contravenientului, fiind în detrimentul învinuirii aduse.

Instanţa reţine că: “Verificarea strictă a înscrierii în procesul verbal a datelor prevăzute de lege se impune cu atât mai mult cu cât petentului trebuie să i se asigure prezumţia de nevinovăţie instituită prin art. 6 CEDO“, respectiv că: săvârşirea faptei contravenţionale se impune a fi constatată personal de agentul constatator, acesta are obligaţia de a efectua toate demersurile necesare pentru a constata dincolo de orice îndoială că fapta a fost săvârşită, în caz contrar dreptul la apărare al persoanei sancţionate contravenţional este încălcat“.

Instanța de judecată relevă că constatarea faptei contravenționale realizate de către agentul constatator are un caracter superficial şi tendenţios, ceea ce denotă încălcarea prevederilor art.381 Cod contravențional.

Or, din moment ce procesul-verbal de contravenţie care a fost întocmit cu încălcarea prevederilor art. 443 Cod contravențional, nu poate fi considerată o probă concludentă şi pertinentă întru confirmarea vinovăției făptuitorului.

În circumstanțele constatate, instanța consideră că în cazul din speță, prin încălcarea prevederilor Codului contravențional elucidate supra, contravenientului Motruc Maxim i-au fost încălcate drepturile, la un proces echitabil.

Potrivit jurisprudenţei CEDO în cauza Anghel vs Romania, Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este o prezumție

lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situație dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Astfel, se constată că agentul constatator nu a respectat totalmente norma legală la momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție care, determină, în conformitate cu art. 445 Cod contravenţional, necesitatea încetării procesului contravenţional, pe motivul nulității procesului verbal cu privire la contravenție

În conformitate cu prevederile art. 443, 445, 448, 461, 462-463 din Codul contravențional, instanța de judecată,

HOTĂRĂŞTE:

Se declară nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 06 051718 din 20.10.2024 întocmit în privința lui Motruc Maxim, de comiterea contravenției prevăzute de art. 241 alin. (1) din Codul contravențional.

Se încetează procesul contravenţional intentat în temeiul art. 241 alin. (1) Cod contravenţional în privinţa lui Motruc Maxim, din motivul nulității procesului verbal cu privire la contravenție nr. MAI 06 06 051718 din 20.10.2024.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecător Renata Popescu-Balta